

Begreberne om Fædrelandskjærlighed, som ligger til Grund for det ærede Medlems Foredrag; der er ikke Spor deri af den Mand, i hvilken vore Soldater forsvarede Landet i 1848, der er ikke Spor af den Mand, i hvilken man i 1864 forsvarede Dybbøl Standsfæ med uvisselig Hæder, uden at spørge om, hvad Nytte det kunde bringe. Skulde det være Opgaben for enhver ærlig Mand og Kvinde, naar Tælen er om Landets Forsvar, at spørge: hvad nytter det, havde vi aldrig set den Selbopoffrelse, som man faaer paa Dybbøl Standsfæ, og alle de Skarer her i Landet, som ere forsynede med Krigsmedaillen, og som aarlig samle sig og glæde sig ved Mindeerne fra den Tid, maatte fuldstændig forandre deres Begreber om Fædrelandskjærlighed, naar det var det Æneste, man kunde fordræ af enhver ærlig Mand og Kvinde ved en saadan Leilighed, at de skulde spørge: hvad nytter det til? Naar dette Spørgsmaal rettes paa den indtrængende Maade, som det ærede Medlem gjorde det, til Soldaterne, tror jeg, at det er i høi Grad Synd imod dem, thi Soldaten maa have Tro og Tillid til sine Førelere, og han maa have Tro og Tillid til de Midler og Vaaben, der ere givne ham ihænde, thi ellers er det en barbarisk Fordring til ham, at han villig og pligtfølende skal gaa i Døden for at offere sig for Fædrelandet. Jeg siger, at det er uforsvarligt at bringe sig Mistillid ind hos Soldaten. Men for at han kan have denne Tillid til sit Værn og de Vaaben, hvormed han skal kæmpe, maa han have set Fædrelandet frembyde et andet Billede paa Ænighed, end denne Forsamling frembyder, naar Tælen er om Landets Forsvar, og i denne Forbindelse retter jeg altsaa mine Ord baade til Høire og Venstre. Naar Spørgsmaalet rettes til os, som sidde i denne Forsamling med et særligt Ansvar, ja saa er man naturligtvis berettiget og forpligtet til at spørge: hvad nytter det til? men ikke i den Mand, hvori det ærede Medlem talte, thi det er at indføre paa dette Gebet en Skepticisme, som er uanvendelig her. Det kan ikke hjælpe i den Forstand at tale om, hvad det nytter, naar man derved forstaar den ubetingede Garanti. Svaret er jo let at give. Naar vi ved de Foranstaltninger, som der her er Tale om, ere istand til at føre et kraftigere Forsvar, end vi kunne gjøre uden disse Foranstaltninger, saa er dette for mig et fuldstændig tilstrækkeligt Svar paa Spørgsmaalet: hvad nytter det? Det forekommer mig, at det i denne Henseende gaar med et Folk og et Land som med det enkelte Individ. Den Mand, som venter et Angreb

og vil forsvare sig med bare Hænder, veed, at det er et daarligt Forsvar. Han veed, at tager han en dygtig Kjøp med, forsvarer han sig bedre overfor den, der vil angribe ham, og hvorledes vil den Mand blive stillet, som siger: det nytter ikke, at jeg tager denne Kjøp med, jeg vil blive overvunden og faaer mine Prygl? Jeg tror ikke, at man vilde sige, det var en tapper Mand, jeg tror snarere, at man vilde kalde den en daarlig Karl, som var i den Grad modløs, at han opgav at forsøge et Forsvar, fordi der var en Mulighed for, at han dog kunde blive overvunden, og det forekommer mig, at det Folk, som stiller sig paa samme Standpunkt, ikke fortjener at karakteriseres synderlig bedre. Jeg tror, at det er et daarligt Folk, der vil forlange en ubetinget Garanti for, at Forsvaret skal lykkes, og som ikke vil være tilfreds med at forsvare sig efter bedste Evne med, hvad man formaar at forsyne sig med af Vaaben, og som, naar denne Garanti mangler, vil undlade at forsvare sig. Jeg skjønner ikke Andet, end at det ærede Medlem burde have den Forpligtelse enten at gaa med til at skabe et hyderligere Værn af den foreslaaede eller anden Art eller drage Omsorg for en fuldstændig Afvæbning, men i alle Tilfælde medvirke til, at der bliver skabt Tillid til den Hær, vi have, naar vi ikke kunne faaer noget Mere. Men det forekommer mig ikke, at der i det ærede Medlems Foredrag viste sig det mindste Tegn derpaa; Alt gik kun ud paa at indprente en Mistillid og en dyb Mistillid, og saa siger den ærede Ordførelere, at det netop er Ulykken, at den dybe Mistillids Sæd, som det ærede Medlem fra Kjøge har udsaaet, trænger dybt ned i Befolkningen, og at det er den nuværende Regjerings Skyld paa Grund af dens Politikk. Jeg tror ikke, at det paa nogen Maade er rigtigt, jeg kan ikke indse, hvorledes det skulde være muligt, at det er rigtigt, thi jeg tror ikke, at det ærede Medlem, som repræsenterer Kjøge, og som har en saa betydelig Stilling baade her i denne Sal og andetsteds, overfor det, han har udtalt, hvilket vistnok er begrundet i en hel Livsanskuelse, med Hensyn til sit Synspunkt i saa Henseende vil lade sig paavirke af den nuværende Regjerings Politikk. Det tror jeg virkelig ikke, det er ikke en Anskuelse, som man vinder ved slige udbortes Omsændigheder, om den Æne eller den Anden er Conseilspræsident, det har langt dybere Grunde. Jeg kan som sagt ikke indse det; det kan da ikke være Regjerings Skyld, at han udvækker de Anskuelser, som han gjør, det er umuligt. Det kan da ikke være Regjerings Skyld, at det